**Gemeenschappelijke verklaring voor Europese Steun aan Acties van Steden voor Digitale Inclusie: Een partnerschap tussen Europa en Steden voor digitale inclusie**

In deze brief geven de ondergetekende steden en stedelijke netwerken aan dat ze zich aansluiten bij de beginselen die zijn uiteengezet in de Europese Verklaring over Digitale Rechten en Beginselen. Als belangrijke actoren die dicht bij het dagelijks leven van burgers staan, zijn wij als steden uit de eerste hand getuige van de diepgaande digitale ongelijkheden die de samenleving doordringen. De digitale kloof en de daarmee samenhangende ethische, financiële en sociale risico's leiden tot tastbare collectieve en individuele gevolgen waarmee ze regelmatig te maken hebben.

We staan volledig achter de ambitie van de Verklaring om mensenrechten centraal te stellen bij de digitale transformatie in de zes hoofdstukken: het waarborgen van gelijke toegang tot technologie en digitale vrijheden; het bestrijden van discriminatie; het beschermen van de privacy van gegevens; het aanbieden van digitale educatie en vaardigheden; het bevorderen van betrouwbare en ethische AI die het algemeen belang dient; en het mogelijk maken van duurzame digitale ontwikkeling.

Deze verbintenis sluit aan bij het bestaande werk van steden om lokale projecten te ontwikkelen om digitale ongelijkheden aan te pakken, een veiligere omgeving voor iedereen te bouwen en transparantie en betrouwbaarheid te garanderen in tijden van nepnieuws. Sommige initiatieven zijn goede praktijken geworden waar steden in heel Europa voordeel kunnen uithalen. Maar om ze op te schalen en aan te passen aan andere gemeenten is een ander niveau van formalisering en ondersteuning nodig om de effectiviteit, herhaalbaarheid, kosten en complexiteit van de implementatie te meten.

Europa kan vandaag rekenen op tientallen toonaangevende steden met een waaier aan praktijken die de gebruiksklare "gemeenschappelijke middelen" van morgen kunnen zijn en effectief zijn om het doel van een digitaal inclusief Europa te bereiken. Honderden minder betrokken steden en gemeenten zouden er hun voordeel mee kunnen doen, vooral kleinere steden en gemeenten die niet over de middelen beschikken om zelf spontaan dergelijke initiatieven te ontwikkelen. De gebieden kunnen variëren van een lokale waarnemingspost voor digitale ongelijkheden tot het ondersteunen van de rol van ondersteuners bij het verminderen van ongelijkheden en meer.

Om dit doel te bereiken, hebben we nood aan een samenwerkingsdynamiek onder leiding van de Europese Unie om:

1) Vooraanstaande steden op één lijn te helpen brengen met gemeenschappelijke Europese lokale benchmarks, om de situatie van hun kiezers op lokaal niveau te evalueren.
2) Bestaande goede praktijken effectief op te schalen door ze aan te passen tot gemakkelijk omzetbare, implementeerbare hulpmiddelen.

Deze opschaling vereist Europese tussenkomst voor het verstrekken van de nodige coördinatie, referentiedocumentatie, ondersteuning en projectvoorwaarden die de beperkte middelen van steden vandaag niet kunnen bieden, waardoor uitwisselingen sporadisch zijn.

De noodzaak van deze Europese tussenkomst om meerstedelijke samenwerkingsprojecten tussen verschillende landen te stimuleren houdt ook verband met de kritische omvang en het reële risico op een *dubbel nadeel* voor kleinere steden. Ze hebben in veel gevallen in vergelijking meer te lijden onder digitale ongelijkheden, vooral omdat er bijvoorbeeld minder jonge, gekwalificeerde mensen wonen door de afwezigheid van een universitaire pool, enz. Bovendien hebben ze ook niet de techniek om lokale antwoorden te ontwikkelen of zelfs om bestaande goede praktijken die elders zijn ontstaan aan te passen als deze niet in een geschikte vorm aan hen worden voorgesteld.

Bestaande netwerken van steden geven blijk van een gemeenschappelijke wil om op Europese wijze op te treden en helpen om de zichtbaarheid van Europese acties op lokaal niveau te vergroten, waardoor de kiezers in onze steden meer inzicht krijgen in de rol die Europa speelt bij het aanpakken van gemeenschappelijke uitdagingen.

Door projecten van consortia van meerdere steden in verschillende landen aan te moedigen, kunnen goede praktijken worden geformaliseerd tot "gemeenschappelijke middelen" die tegen lage kosten kunnen worden aangepast, waardoor een startpunt ontstaat voor een opgeschaald beleid voor digitale inclusie in alle Europese steden. Na drie jaar kan de evaluatie van deze inspanningen als leidraad dienen voor het lanceren van nog meer soortgelijke initiatieven.

Hoewel dit niet de volledige oplossing is, kan dit pragmatische, snel uitvoerbare voorstel bestaande trends versterken om een zichtbare, meetbare impact te hebben op digitale inclusie door gebruik te maken van het leiderschap van pionierende steden via Europese samenwerking.

Daarom schrijven we u, om voordeel te halen uit uw steun bij het voorstellen van dit onderwerp en om ervoor te zorgen dat het wordt ondersteund en aan bod komt in de toekomstige programma's.

We kijken uit naar uw steun en medewerking bij het bevorderen van dit initiatief ten behoeve van alle Europese burgers.

Hoogachtend,

Christine Borst
Voorzitter van Bordeaux Métropole
Hoofd van de Europese afdeling van de stedencoalitie voor digitale rechten

# BIJLAGE

## Inhoud

BIJLAGE 1: Een Gezamenlijke Naleving van de Beginselen van de Europese Verklaring over Digitale Rechten en Beginselen

Wij, steden en stedelijke netwerken, verklaren dat we volledig staan achter de beginselen die zijn vastgelegd in de Europese Verklaring over Digitale Rechten en Beginselen.

Als belangrijke actoren in het dagelijkse leven van onze burgers zijn wij, steden en lokale overheden, getuige van de diepgaande digitale ongelijkheden die onze samenleving doorkruisen. De digitale kloof en de blootstelling aan ethische, financiële en sociale risico's in verband met digitale technologieën zijn allesbehalve abstracte kwesties, maar hebben veelvuldige collectieve en individuele gevolgen waar we dagelijks mee te maken hebben. Daarom verwelkomen we de ambitie van de Europese Verklaring om mensenrechten centraal te stellen bij de digitale transformatie. We sluiten ons aan bij de hele geest van de Verklaring en we bevestigen onze volledige steun aan elk van de zes hoofdstukken die onze dagelijkse zorgen en verplichtingen weerspiegelen:

Door mensenrechten centraal te stellen in de digitale transformatie weerspiegelt het eerste hoofdstuk onze wens om gelijke toegang tot technologieën te garanderen voor al onze burgers en hun vrijheid van meningsuiting en informatie in het digitale tijdperk te waarborgen.

Het tweede hoofdstuk, dat digitale vrijheid, inclusie en non-discriminatie nastreeft, weerspiegelt onze voortdurende inspanningen om de digitale kloof te bestrijden, of die nu economisch, generatiegebonden, handicap gerelateerd of op basis van afkomst is.

De bescherming van persoonsgegevens en privacy is de pijler van het derde hoofdstuk en vormt de leidraad voor onze initiatieven die gericht zijn op het behoud van vertrouwelijkheid en tegelijkertijd onze burgers informeren over hun digitale voetafdruk.

Het vierde hoofdstuk over digitale educatie en vaardigheden weerspiegelt onze trainingsprogramma's, zowel voor onze baliemedewerkers, onze collega's die werken in het kader van de verschillende functies die deel uitmaken van het stadsbestuur dat vaak te kampen heeft met een interne digitale kloof, als voor het publiek. Iedereen heeft digitale vaardigheden nodig en, in bredere zin, een digitale cultuur. Dit is essentieel om iedereen in staat te stellen ten volle te profiteren van digitale technologie, of dat nu is op de arbeidsmarkt, in het privéleven of in het kader van sociale relaties die zich vandaag de dag deels daar afspelen.

We herkennen onszelf volledig in het vijfde hoofdstuk dat oproept tot betrouwbare kunstmatige intelligentie die rechten respecteert, een garantie voor ethische en voordelige

technologische ontwikkeling voor iedereen: we werken samen om specificaties te definiëren die een AI bepalen die past bij onze waarden, we benaderen de AI-revolutie met enthousiasme en met de sterke wil om deze vanaf het begin in dienst te stellen van het algemeen belang, met betrekking tot de meest veeleisende ethiek.

Tot slot sluit het zesde hoofdstuk, dat gaat over duurzame digitale technologie, aan bij onze verbintenis voor een ambitieuze ecologische transitie, door het bevorderen van sobere en milieuvriendelijke technologieën, het juiste gebruik en de recycling ervan.

## BIJLAGE 2: Focus op huidige acties

**Onze aansluiting bij de zes hoofdstukken van de Europese Verklaring over Digitale Rechten en Beginselen is des te natuurlijker omdat steden individueel en collectief werken aan lokale projecten om digitale ongelijkheden te bestrijden. Sommige zijn uitgegroeid tot echte goede praktijken die van belang kunnen zijn voor alle steden in Europa.**

Enkele tientallen grote steden in Europa hebben praktijken en projecten ontwikkeld met het oog op de vermindering van digitale
ongelijkheden, om ze te compenseren, om ze te meten. De in het veld ontwikkelde techniek heeft soms geleid tot opleiding voor interne behoeften van de gemeente (nieuwe gemeentelijke werknemers of nieuwe spelers die worden opgeroepen om deel te nemen aan een project; verslaglegging aan verkozen ambtenaren...) of voor promotie- of uitwisselingsdoeleinden in stedelijke netwerken, in lokale, nationale of Europese fora. De mate van formalisering van deze beste praktijken is echter zeer uiteenlopend. Ze bestaan vaak uit restitutiepresentaties volgens het academische plan "context, doelstelling, uitgevoerde acties, behaalde resultaten"; dit stelt een andere stad niet onmiddellijk in staat om de effectiviteit en herhaalbaarheid, de aanpassing aan haar behoeften, de kosten en de complexiteit van de implementatie te meten.

De ervaring heeft ons geleerd dat als het werk om deze verslagen om te zetten in stapsgewijze richtlijnen eenmalig en voor iedereen wordt uitgevoerd, dit een voordeel zou vormen voor een groot aantal
Europese steden; vooral die steden die niet beschikken over de interne techniek om
dit soort beste praktijken spontaan te ontwikkelen. Deze "gemeenschappelijke middelen" zouden actie-templates zijn die worden aangepast aan hun behoeften.

#1 Voorbeeld op het terrein "spontane solidariteit gebruiken om honderden miljoenen te bereiken en steunen"
Omdat steden in direct contact staan met de burgers, zijn zij degenen die het belang van digitale helpers hebben bestudeerd. Gegevens: 76% van de inwoners van een middelgrote stad in West-Europa zijn directe "helpers" voor hun gezin en familie. 0% kreeg steun. Geen financiering beschikbaar ondanks de behoefte aan begeleiding en bescherming (juridische kwesties). Potentiële impact op Europees niveau: 2/3 van de bevolking wordt beter ondersteund bij het actief en dagelijks aanpakken van de digitale kloof door middel van peer-to-peerhulp en -training.

#2 Voorbeeld op het terrein/tienmaal meer mensen bereiken door "ernaar toe te gaan"

Volgens sommige onderzoeken gaat slechts 1% van de mensen naar multimediacentra of soortgelijke plaatsen. Sommige steden hebben al nieuwe soorten acties geïmplementeerd om naar hen "toe te gaan". Deze acties kunnen alleen op zeer lokaal niveau worden ondernomen. Door fondsen te herbestemmen met beste praktijken op Europese schaal kunnen steden veel meer mensen bereiken.

Wanneer steden dit inzetten (met fondsen die voortkomen uit het Europese herstelplan) zorgt dit ervoor dat tienduizenden mensen in één stad worden geholpen

De gebieden kunnen zo gevarieerd zijn als:

- Hoe zet ik een training op voor mijn gemeentelijke medewerkers om mensen met digitale problemen op te vangen en te begeleiden?
- Hoe kunnen familiale ondersteuners, die tegenwoordig een belangrijke onzichtbare rol spelen bij het verminderen van digitale ongelijkheden, ondersteund worden?
- Hoe kunnen lokale digitale ongelijkheden snel gemeten worden om gemeentelijke actie beter te sturen?
- Hoe ontwikkel je in minder dan een jaar tijd nieuwe praktijken om "ernaar toe te gaan"[1]

Europa kan vandaag de dag rekenen op tientallen toonaangevende steden met een waaier aan praktijken die
de nieuwe "gemeenschappelijke middelen" van morgen kunnen zijn en effectief zijn om het doel van een digitaal inclusief Europa te bereiken.
Honderden minder betrokken steden en gemeenten zouden er hun voordeel mee kunnen doen.

## BIJLAGE 3: Opschalen met Europa

*Versterking van de effectieve verspreiding van doeltreffende beste praktijken dankzij gemeenschappelijke Europese stichtingen en een door Europa ondersteunde dynamiek tussen steden*

We hebben nood aan een dynamiek van multilaterale samenwerking op initiatief van de Europese Unie om:

- Steden een boost in efficiëntie te geven door ze te helpen om zich aan te sluiten bij de gemeenschappelijke Europese stichtingen.
- De goede praktijken die al in het veld zijn opgezet op effectieve wijze te vermenigvuldigen door deze om te zetten in bruikbare gemeenschappelijke middelen die worden verspreid

De opschaling vereist een Europese tussenkomst en houdt in dat een aanzienlijk aantal toonaangevende steden wordt afgestemd op Europese benchmarks en dat hun goede praktijken worden aangepast naar gemakkelijk omzetbare en implementeerbare

1 Het doel is hier niet alleen om mensen te ontmoeten die niet spontaan naar digitale bemiddelingscentra zullen gaan, maar ook om gemeenschappen met subtielere digitale problemen zelf te betrekken bij de opstelling van gemeentelijke actieplannen. Dit zou ervoor zorgen dat onze acties worden afgestemd op hun werkelijke behoeften inzake digitale inclusie en niet alleen op de veronderstelde behoeften.

instrumenten. Waarom? Vandaag de dag zetten steden die op dit gebied het voortouw nemen een aantal personele middelen in voor uitwisseling in een samenwerkingslogica. Maar deze middelen zijn niet voldoende om het uitwisselingsproces te industrialiseren en vooral om een effectieve verspreiding en herhaalbaarheid in andere steden te garanderen.

We missen de engineering van animatie, de productie van referentiedocumenten, de ondersteuning en, pragmatisch gezien, de goede voorwaarden inzake timing en levering die een project met gedefinieerde deadlines gewoonlijk biedt. Door een gebrek aan specifieke middelen om deze verspreiding te financieren en door het ontbreken van een Europese dynamiek op dit gebied, zijn uitwisselingen sporadisch, opportunistisch. Het enthousiasme voor de ontdekking van gemeenschappelijke uitmuntendheid in forums en vergaderingen wordt snel vervangen door dagelijkse noodzakelijkheden. Stadsmedewerkers worden snel teruggeroepen naar de dringende zaken van het dagelijkse gemeenteleven.

De noodzaak van deze Europese tussenkomst om meer stedelijke samenwerkingsprojecten tussen verschillende landen te stimuleren houdt ook verband met de kritische omvang en het reële risico op dubbel nadeel voor kleinere steden, steden met minder dan 150.000 of 100.000 inwoners. Ze hebben in veel gevallen in vergelijking meer te lijden onder digitale ongelijkheden, vooral omdat er bijvoorbeeld minder jonge, gekwalificeerde mensen wonen door de afwezigheid van een universitaire pool, enz. Bovendien hebben ze ook niet de techniek om lokale antwoorden te ontwikkelen of zelfs om bestaande goede praktijken die elders zijn ontstaan aan te passen als deze niet in een geschikte vorm aan hen worden voorgesteld.

Het omzetten van geïdentificeerde goede praktijken naar gebruiksklare "gemeenschappelijke middelen", tegen lage aanpassingskosten, is ongetwijfeld een startpunt voor een opschalingsbeleid in de strijd voor digitale inclusie in steden in heel Europa. De vereiste engineering kan plaatsvinden in samenwerkingsprojecten waarbij een aanzienlijk aantal steden betrokken is. Net als in andere door Europa gefinancierde consortiumprojecten over andere onderwerpen, zijn projecten die zowel de formalisering van goede praktijken als opstartbudgetten voor de herhaalbaarheid ervan in andere steden omvatten, absoluut essentieel in het huidige landschap.

We roepen vandaag op tot de oprichting van deze stadsconsortia voor de verspreiding van goede praktijken om digitale ongelijkheden te bestrijden. Dit voorstel pakt de kwestie van digitale ongelijkheden niet in haar geheel aan en vormt evenmin het hoogtepunt van de weg naar het overbruggen van de digitale kloof. Maar het is de eenvoudigste en snelst uitvoerbare oplossing die bestaande trends versterkt en snel een zichtbaar en meetbaar verschil kan maken in de kwestie van digitale inclusie. Na drie jaar van onafgebroken inspanningen moet een evaluatie van de projecten het mogelijk maken om te beslissen over het opstarten van andere soortgelijke projecten en welke wijzigingen daarin moeten worden aangebracht.

## BIJLAGE 4: Potentiële kenmerken van door de EU gepromoot project van het type "van beste praktijken naar effectieve verspreiding in steden"

We pleiten voor een programma dat oproepen tot het indienen van voorstellen zou kunnen omvatten om verschillende Europese consortiumprojecten op te zetten om de digitale kloof in steden en gemeenten van alle groottes te overbruggen dankzij het delen en verspreiden van bestaande praktijken die worden omgezet in bruikbare gemeenschappelijke middelen.

Geschikte kenmerken van één kandidaat-consortiumproject:

- 3 onderwerpen (3 beste praktijken)
- 3 toonaangevende steden (1 toonaangevende stad per beste praktijk)
- 30 volgende steden (waaronder 20 steden met minder dan 100.000 inwoners)
- minimaal 10 landen
- 3 jaar: 1 jaar ontwikkeling + 2 jaar implementatie in de volgende steden
- 80% gefinancierd door de EU in steden met meer dan 100.000 inwoners, 100% in steden met minder dan 100.000 inwoners.

Mogelijke thema's voor digitale inclusie van een project:

- Beste praktijken om de strijd tegen de digitale kloof in wijken op te schalen, beste praktijken om "ernaar toe te gaan".
- Monitoring van de digitale kloof, een netwerk van steden om de facetten van de digitale kloof te meten en ons lokale beleid daarop af te stemmen.
- Gebruik van de fantastische middelen van het reserveleger van digitale helpers onder familieleden.
- Enz.